

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2014/202977

Zaaknummer: 14.0324.53

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet inhoudende de vaststelling van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.

1 Inleiding

1. Bij brief van 3 februari 2014 (kenmerk BR-14-944) heeft Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders een voorstel voor wijzigingen van de voorwaarden bedoeld in artikel 12b van de Gaswet gezonden aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM). Het voorstel bevat wijzigingen van de Transportvoorwaarden gas – LNB en de Begrippenlijst Gas.
2. De aanleiding om dit voorstel in te dienen is een besluit van ACM van 18 juli 2013 met kenmerk 103640/40 (hierna: het besluit) over de netverliezen gas bij de regionale netbeheerders (hierna: RNB's). In randnummer 93 van het besluit wordt gesteld: "Voor de inkoop van het gas ter compensatie van de netverliezen gas betaalt de regionale netbeheerder tevens de transportkosten voor het gebruik van het landelijke gastransportnet". Dit voorstel beschrijft hoe voor de netverliezen de capaciteit moet worden berekend, die regionale netbeheerders dienen te contracteren. Deze capaciteit wordt plancapaciteit netverlies RNB genoemd.

2 Wettelijk kader

3. De Gaswet bepaalt dat de gezamenlijke netbeheerders bij ACM een voorstel indienen voor de tariefstructuren¹ en de technische voorwaarden.² Tevens is bepaald dat de gezamenlijke netbeheerders overleg voeren met representatieve organisaties van netgebruikers over voorstellen voor de tariefstructuren en voorwaarden.³ In die voorstellen dienen de

¹ Artikel 12a van de Gaswet.

² Artikel 12b van de Gaswet.

³ Artikel 12d, eerste lid, van de Gaswet.

Besluit

gezamenlijke netbeheerders aan te geven welke gevolgen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die de representatieve organisaties naar voren hebben gebracht.⁴

4. Een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders voor de tariefstructuren en voorwaarden dient te worden opgesteld met inachtneming van de in artikel 12 van de Gaswet bedoelde regels en de in artikel 6 van Verordening 715/2009 bedoelde netcodes.⁵
5. ACM stelt de tariefstructuren vast met inachtneming van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, de resultaten van het overleg met representatieve organisaties, en de wettelijke belangen⁶, regels⁷ en eisen.⁸
6. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 12a of 12b van de Gaswet in strijd is met bovenbedoelde belangen, regels of eisen, draagt ACM de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel zodanig te wijzigen dat de strijdigheid wordt opgeheven.⁹

2/11

3 Procedure

7. Op 5 februari 2014 heeft ACM een voorstel voor wijzigingen van de voorwaarden bedoeld in artikel 12b van de Gaswet ontvangen van Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders.
8. Op 26 maart 2014 heeft ACM de ontvangst van het voorstel per brief bevestigd aan Netbeheer Nederland.
9. Met het oog op een zorgvuldige besluitvorming raadpleegt ACM marktpartijen en marktorganisaties, door terinzagelegging van het voorstel, publicatie daarvan in de Staatscourant en op de website van ACM (www.acm.nl) en het bieden van de gelegenheid tot het indienen van zienswijzen. ACM wijst erop dat deze terinzagelegging geen uniforme openbare voorbereidingsprocedure is als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Belanghebbenden kunnen derhalve desgewenst bezwaar aantekenen tegen dit besluit.

⁴ Artikel 12d, tweede lid, van de Gaswet.

⁵ Artikel 12a, aanhef, van de Gaswet.

⁶ Artikel 12f, eerste lid, onderdeel b, c, d, e en f, van de Gaswet.

⁷ Artikel 12f, eerste lid, onderdelen g, h en i, van de Gaswet.

⁸ Artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet.

⁹ Artikel 12f, derde lid, van de Gaswet

Besluit

10. Het voorstel heeft van 4 april 2014 tot en met 2 mei 2014 ter inzage gelegen ten kantore van ACM en op de website van ACM en eenieder is in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze tijdens de termijn van terinzagelegging kenbaar te maken. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in de Staatscourant van 4 april 2014.¹⁰ Daarnaast heeft ACM belanghebbenden in de gelegenheid gesteld hun mondelinge zienswijzen telefonisch naar voren te brengen.
11. Bij ACM zijn geen zienswijzen ingediend, noch is gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het geven van mondelinge zienswijzen.
12. Op grond van artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet dient ACM, voordat de voorwaarden kunnen worden vastgesteld, deze ter notificatie aan te bieden aan de Europese Commissie, indien de voorwaarden zogenaamde 'technische voorschriften' bevatten. Deze verplichting is gebaseerd op de Europese richtlijnen 98/34/EG en 98/48/EG.
13. Onder 'technische voorschriften' vallen onder meer – kort gezegd – voorschriften die direct of indirect aan een product worden gesteld (bijvoorbeeld technische eisen aan een meetinrichting), maar ook eisen aan 'diensten van de informatiemaatschappij'. Bij dit laatste gaat het om diensten die gewoonlijk tegen vergoeding, langs elektronische weg, op afstand (dus zonder dat partijen fysiek en gelijktijdig aanwezig zijn) en op individueel verzoek van een afnemer worden verricht (bijvoorbeeld een verplichting om meetgegevens op elektronische wijze te verzamelen).
14. De voorstellen die met dit besluit worden vastgesteld, bevatten geen voorwaarden die technische voorschriften als hiervoor bedoeld inhouden. De voorwaarden zijn dan ook niet ter notificatie aangeboden.

4 Beoordeling

Gevolgte procedure

15. De gezamenlijke netbeheerders geven in het voorstel aan dat op 16 januari 2014 een overleg heeft plaatsgevonden met representatieve organisaties op de gasmarkt tijdens een vergadering van het Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (hierna: het GEN). De gezamenlijke netbeheerders verwijzen naar bijlage 2 bij het voorstel waarin het relevante deel van het verslag van het GEN-overleg is opgenomen.

¹⁰ Staatscourant 2014, nr. 9486.

Besluit

16. Uit bovengenoemd voorstel maakt ACM op dat de gezamenlijke netbeheerders conform artikel 12d van de Gaswet overleg hebben gevoerd met representatieve organisaties van netgebruikers. ACM gaat er daarbij vanuit dat de gezamenlijke netbeheerders alle representatieve organisaties in de gelegenheid hebben gesteld bij het GEN-overleg aanwezig te zijn en daar hun zienswijzen te geven op het voorstel.

Beschrijving voorstel

17. Op 18 juli 2013 heeft ACM een besluit genomen met kenmerk 103640/40 ("het besluit") ten aanzien van de netverliezen gas bij de RNB's. In randnummer 93 van het besluit wordt gesteld: "Voor de inkoop van het gas ter compensatie van de netverliezen gas betaalt de regionale netbeheerder tevens de transportkosten voor het gebruik van het landelijke gastransportnet".
18. De verrekening van de transportkosten voor het landelijk gastransportnet van gas dat geleverd wordt door het regionale gastransportnet vindt plaats middels de zogenaamde OV-exit contractering. Dit wordt hieronder uitgelegd.
19. De punten waar gas het landelijk gastransportnet verlaat, heten exitpunten. Er zijn verschillende exitpunten: er zijn punten voor grootverbruikers die direct aangesloten zijn op het gasnet, voor export naar het buitenland en voor regionale gasnetten. Dit laatste type wordt OV-exit genoemd, waarbij 'OV' staat voor openbare voorzieningen. Het gas dat via een OV-exit het landelijk net verlaat, komt in het regionale net, waar het bedoeld is voor de op dat net aangesloten afnemers.
20. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet (hierna ook: de LNB) bepaalt elk jaar de zogenoemde totale plancapaciteit. De totale plancapaciteit is de capaciteit van het landelijk gastransportnet die bedoeld is voor afnemers op de regionale netten die nodig is om die afnemers bij extreme temperatuursomstandigheden van gas te voorzien. Door deze totale plancapaciteit vast te stellen, waarborgt de LNB dat er voldoende capaciteit is voor de afnemers.¹¹
21. Erkende programmamaverantwoordelijken zijn de partijen die het gastransport regelen voor hun afnemers. Zij contracteren capaciteit bij de LNB voor hun afnemers. De capaciteit die ze maandelijks contracteren voor hun afnemers in het regionale net, wordt OV-exitcapaciteit genoemd.

4/11

¹¹ Volgens het besluit leveringszekerheid Gaswet van 2004 dienen kleinverbruikers beleverd te worden tot en met een temperatuur van -17°C.

Besluit

5/11

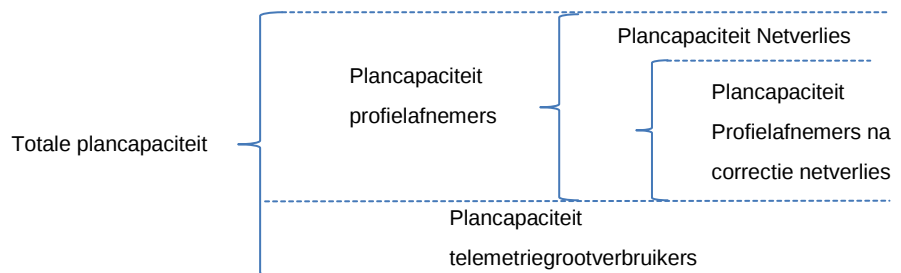
22. Er zijn twee typen afnemers op regionale netten: profielafnemers en telemetriegrootverbruikers. Profielafnemers zijn veelal huishoudens, waarvan het gasverbruik temperatuur gerelateerd is. Telemetriegrootverbruikers omvatten verschillende soorten afnemers, waarbij het verbruik uurlijks wordt bemeten. In tegenstelling tot profielafnemers hoeft het verbruik minder of niet temperatuurafhankelijk te zijn.
23. De LNB bepaalt dus elk jaar de plancapaciteit voor alle regionale netten: de totale plancapaciteit. Daarnaast wordt de totale capaciteit die alle telemetriegrootverbruikers in Nederland nodig hebben bepaald: de plancapaciteit telemetriegrootverbruikers. De totale plancapaciteit minus de plancapaciteit telemetriegrootverbruikers is de plancapaciteit profielafnemers. De plancapaciteit voor profielafnemers en telemetriegrootverbruikers wordt apart berekend om eventuele kruissubsidie tussen de groepen afnemers te voorkomen.¹² Programmaverantwoordelijken dienen voor hun profielafnemers en telemetriegrootverbruikers per regionaal net OV-exitcapaciteit te contracteren.
24. Paragraaf 7.4 van het besluit gaat over de gevolgen van het besluit voor de OV-exit contractering. Hier wordt gesteld dat toewijzing van de transportcapaciteit op OV-exit punten plaats kan vinden op de “tweede manier”, die als volgt wordt geschreven: “Bij de tweede manier, die wordt toegepast voor een telemetriegrootverbruiker, wordt de OV-exitcapaciteit bepaald aan de hand van het maximaal afgenomen verbruik van de telemetriegrootverbruiker zoals dat is vastgelegd in het aansluitingenregister van de regionale netbeheerder”. Deze “tweede manier” staat dus al beschreven in de huidige codes.
25. De gezamenlijke netbeheerders stellen voor om de toewijzing van de OV-exitcapaciteit gekoppeld aan de netverliezen niet volgens de bestaande methodiek te regelen, waarbij de plancapaciteit voor telemetriegrootverbruikers zou moeten worden verhoogd om de netverliezen te kunnen bevatten, maar om een nieuwe plancapaciteit te introduceren, speciaal voor netverliezen.
26. Deze plancapaciteit netverliezen dient ten behoeve van de verrekening van de netverliezen van de *huidige* plancapaciteit profielafnemers te worden afgesplitst. De resultante is dan de *nieuwe* plancapaciteit profielafnemers. De capaciteit verbonden aan het gezamenlijke netverlies bij alle RNB's wordt bepaald door de volumegewogen netverliesfactor te vermenigvuldigen met de totale plancapaciteit voor de OV-exitpunten.¹³ In onderstaand schema wordt dit verduidelijkt.

¹² Zie besluit OV exit 3 met kenmerk 103876 van 24 april 2012 voor verdere uitleg.

¹³ Zie besluit van ACM van 18 juli 2013 met kenmerk 103640/40 over de netverliezen gas bij de regionale netbeheerders voor uitleg over de netverliesfactor.

Besluit

6/11

Conclusie

27. ACM ziet geen strijdigheid van het voorgestelde met artikel 12f, eerste of tweede lid, van de Gaswet. Het voorstel bevordert het doelmatig functioneren van de gasvoorziening, doordat het een extra financiële prikkel legt bij netbeheerders om de netverliezen te reduceren. Met het verminderen van de netverliezen kunnen zij immers ook de bijhorende te contracteren capaciteit verminderen.
28. Gelet op bovenstaande wijzigt ACM de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet met dien verstande dat de Transportvoorwaarden Gas – LNB en de Begrippenlijst Gas worden gewijzigd overeenkomstig de wijzigingen zoals die zijn opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Besluit

5 Publicatie en inwerkingtreding

29. Dit besluit wordt gepubliceerd op de website van ACM, waarvan kennis wordt gegeven in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015.

Den Haag,

Datum: 28 mei 2014

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.
dr. F.J.H. Don
bestuurslid

7/11

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij ACM, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wetbestuursrecht, ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

Besluit

Bijlage behorende bij het besluit in zaak 14.0324.53 van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.

Artikel I

De Transportvoorwaarden Gas – LNB worden als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2.1.2b komt als volgt te luiden:

2.1.2b De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bepaalt voor alle **exitpunten** die de verbinding vormen tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet** gezamenlijk de planparameters en publiceert deze voorafgaand aan elk kalenderjaar op zijn website. De planparameters omvatten de **plancapaciteit**, de **plancapaciteit profielafnemers**, de **standaardcapaciteit profielafnemers**, de **plancapaciteit netverlies RNB**, de **plancapaciteit telemetriegrootverbruikers** en de **exitcapaciteit** benodigd voor pieklevering, als bedoeld en onder omstandigheden zoals omschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert de wijze waarop de planparameters worden bepaald in het document als bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de Gaswet. Bij de bepaling als bedoeld in de vorige twee volzinnen geldt dat de som van de **plancapaciteit profielafnemers**, de **plancapaciteit netverlies RNB** en de **plancapaciteit telemetriegrootverbruikers** gelijk is aan de **plancapaciteit**. In aanvulling op 2.1.2 wordt de **standaardcapaciteit profielafnemers**, de **plancapaciteit netverlies RNB** plus de **plancapaciteit telemetriegrootverbruikers** geheel gecontracteerd door de gezamenlijke **erkende programmaverantwoordelijken** met erkenning LB. Deze capaciteit wordt vast (dit is niet **afschakelbaar**) gecontracteerd. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verdeelt de **standaardcapaciteit profielafnemers**, de **plancapaciteit netverlies RNB** plus de **plancapaciteit telemetriegrootverbruikers** over de **erkende programmaverantwoordelijken** met erkenning LB op basis van gegevens uit de aansluitingenregisters van de **regionale netbeheerders** volgens de methodiek van 2.1.2d respectievelijk 2.1.2e. De **plancapaciteit netverlies RNB** wordt bepaald uit het product van de **plancapaciteit** met de **NetVerliesFactor**; voor het uitvoeren van de berekening volgens 2.1.2d zal de **plancapaciteit profielafnemers** verminderd worden met de **plancapaciteit netverlies RNB**.

B

In artikel 2.1.2c wordt na ‘- de som van de standaardjaarverbruiken per profielcategorie’ ingevoegd:

Besluit

Voor het netverlies RNB:

- het **maxverbruik** voor het netverlies RNB, bepaald uitgaande van de meting op de **netkoppeling** tussen het **landelijk** en het **regionaal gastransportnet**.

C

Artikel 2.1.2d wordt als volgt gewijzigd:

1. In de tabel wordt onder het kopje Bepaling grootheid na 'PC_{profiel}' toegevoegd: PC_{netverlies_RNB}.
2. In de tabel wordt onder het kopje Actie na 'plancapaciteit profielafnemers' ingevoegd: , **plancapaciteit netverlies RNB**.
3. In de tabel komt onder het kopje Actie de zin '(dit is dezelfde actie als stap 1 in 2.1.2e)' te vervallen.

D

Na artikel 2.1.2d wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

- 2.1.2ea De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bepaalt de in een maand door elke **erkende programmaverantwoordelijke** met erkenning LB ten behoeve van het netverlies RNB gecontracteerde hoeveelheid **exitcapaciteit** op basis van de volgens artikel 2.1.2b en 2.1.2c vastgestelde respectievelijk verstrekte gegevens dan wel informatie uit de **aansluitingenregisters** van de **regionale netbeheerders** als volgt:

$$OV_{PV, netgebied, netverlies RNB} = FF_{netverlies RNB} \cdot pf_{telemetrie} \cdot GC_{PV, netgebied, netverlies}$$

met:

$$GC_{land, netverlies} = \sum_{PV=1}^{land} \sum_{netgebied=1}^{land} GC_{PV, netgebied, netverlies}$$

$$FF_{netverlies RNB} = \frac{PC_{netverlies RNB}}{GC_{land, netverlies}}$$

waarin:

OV_{PV,netgebied,netverliesRNB}

de OV-exitcapaciteit voor het netverlies RNB van een bepaalde **erkende programmaverantwoordelijke** voor een bepaald **netgebied**

pf_{telemetrie}

de **profielfactor telemetrie**grootverbruik

GC_{PV, netgebied,netverlies}

het **maxverbruik** van het netverlies RNB waarvoor een **erkende programmaverantwoordelijke** in een bepaald **netgebied** de **programmaverantwoordelijkheid** uitoefent

GC_{land, netverlies}

de som van de **maxverbruiken** van het netverlies RNB in het land

Besluit

$PC_{\text{netverlies_RNB}}$
 $FF_{\text{netverlies_RNB}}$

= som van $GC_{\text{PV, netgebied}}$ van alle **erkende programmamaverantwoordelijken** en voor alle **netgebieden** de **plancapaciteit netverlies RNB**
fitfactor netverlies RNB

De berekening wordt uitgevoerd volgens het volgende stappenplan:

Stap	Door	Frequentie	Bepaling grootheid	Actie
1	LNB	jaar	PC, PC _{telemetrie} , PC _{profiel} , PC _{netverlies_RNB}	Bepaal de plancapaciteit , plancapaciteit profielafnemers , plancapaciteit netverlies RNB en de plancapaciteit telemetriegrootverbruikers (dit is dezelfde actie als stap 1a in lid 2.1.2d)
2a	RNB	maand	$GC_{\text{PV, netgebied, netverlies}}$	Bepaal per netgebied het maxverbruiken van het netverlies RNB per erkende programmamaverantwoordelijke
2b	RNB	maand		Stuur de resultaten van stap 2a naar de LNB
3	LNB	maand	$GC_{\text{land, netverlies}}$	Bepaal de som over alle RNB-exitpunten van $GC_{\text{PV, netgebied, netverlies}}$
4	LNB	maand	$FF_{\text{netverlies_RNB}}$	Bepaal de fitfactor netverlies RNB door $PC_{\text{netverlies_RNB}}$ te delen door GC_{land}
5	LNB	maand		Publiceer $FF_{\text{netverlies_RNB}}$ op de website
6	LNB	maand		Bepaal per erkende programmamaverantwoordelijke per netgebied de gecontracteerde capaciteit netverlies RNB per maand door het product van $GC_{\text{PV, netgebied}}$ en $FF_{\text{netverlies_RNB}}$ te vermenigvuldigen met de profielfactor telemetriegrootverbruik $pf_{\text{telemetrie}}$

10/11

E

Artikel 2.1.2e wordt als volgt gewijzigd:

- Artikel 2.1.2e wordt vernummerd tot 2.1.2eb.
- In de tabel wordt onder het kopje Bepaling grootheid na 'PC_{profiel}' toegevoegd: $PC_{\text{netverlies_RNB}}$.
- In de tabel wordt onder het kopje Actie na 'plancapaciteit profielafnemers' ingevoegd: , **plancapaciteit netverlies RNB**.

F

In artikel 2.1.2f wordt na 'fitfactor profielafnemers' ingevoegd: , de fitfactor netverlies RNB,.

Artikel II

Besluit

De Begrippenlijst Gas wordt als volgt gewijzigd:

A

Na de definitie van het begrip 'fitfactor exit RNB' wordt het begrip fitfactor netverlies RNB toegevoegd en als volgt gedefinieerd:

fitfactor netverlies RNB: factor waarmee de maximaal gemeten capaciteit wordt toegerekend aan de plancapaciteit netverlies RNB

B

In de definitie van het begrip 'maxverbruik' wordt na 'een telemetrie grootverbruiker' ingevoegd: of ten behoeve van het netverlies RNB.

C

Na de definitie van het begrip 'plan capaciteit' wordt het begrip plan capaciteit netverlies RNB toegevoegd en als volgt gedefinieerd:

plan capaciteit netverlies RNB: de benodigde exit capaciteit ten behoeve van het netverlies RNB voor de exitpunten die een verbinding vormen tussen het landelijk gastransportnet en een regionaal gastransportnet zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld in de planningscyclus van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en die gelijk is aan de exit capaciteit die nodig is om te voorzien in de capaciteitsbehoefte van het netverlies RNB op een dag met omstandigheden als beschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet